

# استانداردهای بخش اعمال جراحی

# تعاریف استاندارد

■ استاندارد در لغت به معنای نظم، قاعده، قانون و... است

■ تعیین و تبیین ویژگی های لازم در تولید فراورده و ارائه خدمت با تبادل نظر و توافق جمعی صاحبان حق و نفع با روشهای مشخص

■ ملاک یا معیاری که شیئی یا محصول تولید شده یا خدمات ارائه شده با آن مقایسه میشوند

■ کیفیت یا کمیت و سطح عملکرد مطلوب قابل سنجش با یک معیار

■ میزان برتری

■ یک حداقل در برابر مطلوب که بر اساس آن جامعه بتواند احساس رضایت کند

■ پیروی کردن از الگوی صحیح که منجر به رعایت نظم و قانون و ارتباط میشود

■ یک اصل مقایسه ای است

■ قانون، اصل، ضابطه و به طور کلی هر امری که طبق اصول منظم انجام پذیرد

■ قانون صحیح رفتار و فعالیت بشری است

■ نظمی است مبتنی بر نتایج استوار علوم و تجربه های بشری

■ استانداردها عبارتند از اصطلاحات حرفه ای در  
باب میزان تغییرات و انحرافات قابل قبول از یک  
معیار یا یک ضابطه

معیار: عناصر از پیش تعیین شده

ضابطه: میزان هایی که جریان عمل را پیوسته زیر  
نظر دارند

# راه کار های توسعه و ترویج استاندارد

۱. تهیه و تدوین استاندارد هایی متناسب با شرایط و موقعیت کشورها در تمام زمینه ها و تطابق آن با استان دارد های جهانی
۲. شناسایی راه های علمی کردن استاندارد های مدون در جامعه
۳. پیش بینی اصول استاندارد و ملحقات آن در قانون اساسی کشور  
هاتشکیل کمیسیون استاندارد در مجالس کشور ها به منظور وضع قوانین استاندارد
۴. ارتقا ءدرجه موسسات استاندارد در همه کشور ها تا سطح وزارتخانه

# نقش استاندارد ها در ارائه خدمات بهداشتی درمانی

■ خود ارزیابی self assessment

■ ممیزی external assessment

■ تعیین اعتبار accreditation

# کاربرد استانداردها در خدمات بیمارستانی

- تعیین اهداف بیمارستانها
- تعیین چگونگی نایل شدن به اهداف بیمارستان ها :
- ۱. چگونگی ساز ماندهی و انتخاب مدل بی مارستانی
- ۲. تعیین خطوط وار تبا طات و اختیارات ساز مانی
- ۳. مکانیزم حل مشکلات
- ۴. تنظیم خط ومشی ها ،روشها وتصمیمات
- ۵. اداره کل بیمارستان،هیات مدیره
- ۶. شرایط احراز وانتصاب مدیران وکار کنان واستانداردهای هدایت و رهبری

■ تعیین منابع فیزیکی و انسانی، تجهیزات و امکانات لازم برای رسیدن به اهداف بیمارستان

■ دخالت در تولید بیمارستانی و ارزشیابی خدمات بهداشتی و درمانی انجام شده در جهت ارتقاء و بهبود خدمات



# استاندارد ها و اعمال جراحی

- بجز مواردی که در اثر تاخیر ، جان بیمار در معرض خطر قرار میگیرد هیچ عمل جراحی بر روی بیماران بستری و سرپایی انجام نخواهد گرفت، مگر این که رضایت نامه مکتوب از بیمار یا نماینده قانونی وی گرفته شود
- بجز موارد اورژانس ، هیچ عمل جراحی که خطر جدی را متوجه جان بیمار بستری یا سرپایی کند انجام نخواهد گرفت مگر اینکه جراح دیگری به عنوان دستیار به جراح مزبور کمک کند

■ انجام کامل معاینات پزشکی، فیزیکی و تشخیصی قبل از عمل توسط جراح یا یکی از اعضای پزشکان و درج آن در پرونده. و در صورت اورژانسی بودن جراحی پر کردن چک لیست مربوطه توسط خود جراح و امضاء آن

■ پر کردن برگه شرح عمل در پرونده بیمار توسط خود جراح یا هر یک از اعضای گروه پزشکان و امضاء کلیه گزارشات و یادداشت های مندرج در پرونده پزشکی بیماران و امضاء پزشک در اوراق

■ بجز در موارد اورژانسی در صورت نیاز بیمار به جراحی کورتاژ یا هیستریکتومی، معاینه دو نفر از اعضاء گروه پزشکان و درج مثبت نظرات و پیشنهادات ایشان در پرونده بیمار

■ فرستادن کلیه نمونه های دریافتی از بیماران به آزمایشگاه

■ بایگانی گزارش آسیب شناسی دریافت شده مربوط به بافت های بدن، برشهایی از بافت های بدن، مایعات و ترشحات بیماران در پرونده بیمارستانی

■ هدایت ورهبری خدمات جراحی به یکی از اعضاءگروه  
پزشکان واگذار میگردد

■ پرستاران واجد شرایط وآموزش دیده باید بر روی مراقبت  
های پرستاری اعمال جراحی نظارت کنند

■ هر سوئیت اتاق عمل توسط یک پرستار آموزش دیده کنترل  
ونظارت میشود.

■ ناظر یا سوپروایزر اتاق عمل دارای اختیارات ومسئولیت های زیر است :

۱. تامین وتضمین اینکه روشهای برنامه ریزی وطراحی شده در چها چوب امتیازات اعطا شده به جراحان است
۲. نگهداری وتنظیم دفاتر ثبت اتاق عمل
۳. سایر وظایف مدیریتی وشرکت در کمیته های مراقبت از بیمار

■ مدیریت بیمارستان باید خط و مشی هایی را که برای استفاده از خدمات مامایی در اتاق عمل تضمین و تاکید میکند تدوین کند (اولویت اورژانسهای مامایی به سایر جراحی های غیر اورژانس)

■ بر اساس قوانین و مقررات بیمارستان در صورت نیاز میتوان در صورت نیاز از دستیاران آموزش دیده جراحی استفاده کرد



■ تکنسین های اتاق عمل و پرستاران اتاق عمل مجرب دارای پروانه کار میتوانند به عنوان پرستار اسکراب تحت نظارت مستقیم سوپروایزر اتاق عمل خدمت کنند. پرستاران واجد شرایط جهت اسکراب شدن میتوانند بعنوان پرستار سیار هم فعالیت کنند

■ در اتاق عمل باید محیط امن ایجاد و نظارت و کنترل بصورت مداوم انجام شود

■ کلیه وسایل و تجهیزات جراحی در شرایط سالم وبدون عفونت در تمام مراحل مورد استفاده قرار گیرد

# حمل و نقل در داخل وخارج

- حمل و نقل در داخل وخارج اتاق عمل باید کنترل شود
- سیستم جستجو برای تخلیه گاز های بیهوشی مازاد ایجاد شود
- برداشت بیوپسی های جراحی باید مطابق دستورالعمل آزمایشگاهی و آسیب شناسی باشد
- فعالیتهای بیهوشی باید مطابق دستورالعملهای خدمات بیهوشی باشد



# ویژگیهای بخش اعمال جراحی

■ اتاق های عمل بیمارستان متمرکز در یک منطقه باشند

■ بخش اعمال جراحی با بخش های ICU یا POST ICU، بخشهای جراحی و استریلیزاسیون مرکزی مجاور باشند

■ قابلیت دسترسی به آسانسور، آزمایشگاه، بانک خون، بخش اورژانس از آن ممکن باشد

# منطقه بندی بخش اعمال جراحی

■ منطقه حفاظت شده: منطقه ورودی بیماران و کارکنان و وسایل و ملزومات

■ منطقه تمیز: در این منطقه پرسنل از لباس مخصوص استفاده می نمایند. فشار هوا در این ناحیه مثبت است و کمی بیشتر از منطقه حفاظت شده می باشد. فضای انتظار بیمار قبل از عمل، ریکاوری، اتاق گچ گیری، تاریکخانه، دفتر متخصصان بیهوشی، دفتر سرپرست اتاق عمل و انبار وسایل غیر استریل در این منطقه قرار دارد

■ منطقه استریل: دارای بالاترین فشار هواست. اتاق اسکراب، اتاق بیهوشی، انبار وسایل استریل در این منطقه واقع شده است. ضد عفونی و استریلیزاسیون در این قسمت در بیشترین میزان ممکنه است. تنها کسانی که لباس مخصوص و ماسک جراحی دارند به این قسمت وارد میشوند

■ ناحیه دفع زباله

# تعداد اتاقهای عمل

■ تعداد تخت های جراحی (قانون ۲۵ درصد)

■ تعداد جراحی های روزانه

■ تعداد جراحی های سرپایی روزانه

■ نوع اعمال جراحی

■ نوع بیمارستان

■ مدت اقامت بیماران مشمول جراحی

■ تعداد پزشکان جراح بیمارستان

تعداد جراحی های مورد انتظار به ازای  
هر اتاق عمل در هر روز برابر است با دو  
تاسه جراحی بزرگ و دو تا سه جراحی  
کوچک

# اندازه اتاق عمل

■ مطلوب ترین اندازه برای اتاق عمل ۱۸ در ۱۸ فوت مربع  
و در اتاق های عمل قلب و مغز و اعصاب گاه به ۵۰۰ تا ۶۰۰  
فوت مربع هم میرسد

■ ارتفاع اتاق عمل معمولاً ۳ متر است

■ دیوارها از رنگ پلاستیک چند لایه یا رزین اپوکسی است

■ استفاده از کاشی و سرامیک برای کف و دیوارها توصیه نمی  
شود

■ رنگ دیوارها آبی یا سبز روشن انتخاب شود

■ دیوارها باید در مقابل رطوبت مقاوم، قابل شستشو، صاف، کم رنگ، بدون چسبندگی و خلل و فرج باشند و جنس آنها به صورتی باشد که از تولید الکتریسیته ساکن جلوگیری نماید

■ کف اتاق ها به سادگی قابل شستشو، ضد لک، ضد زنگ، مقاوم و هادی جریان الکتریسیته باشد

■ در های اتاق عمل به قدر کافی وسیع باشد

# سیستم تهویه و هواساز



# وسایل و تجهیزات

- وسایل مخصوص معاینات
- گوش و حلق و بینی
- نیاگاتوسکوپ
- افتالموسکوپ وسایل و تجهیزات
- آرتروسکوپ
- وسایل گچ گیری
- وسایل آندوسکوپی
- ولاپاروسکوپی
- ساکشن
- خروجی های گازهای اکسیژن و بیهوشی
- خروجیهای برق
- ساعت الکتریکی
- تخت عمل
- دستگاه بیهوشی
- دیاترمی

# ارتباط دهی

- هر کدام از اتاقهای عمل بهتر است از طریق آیفون به اتاق کنترل متصل شوند
- اتاق کنترل نیز باید بطور زنده مجهز به سیستم ارتباط دهی مناسب برای دسترسی فوری به بخشهای ICU، بانک خون، رادیولوژی، آزمایشگاه، تالار سخنرانی و هر جای دیگر بیمارستان باشد

# مواد

- ملحفه ها از جنس محکم و دارای منافذ ریز (حدود ۱۰ میکرون) در اتاقهای عمل مورد استفاده قرار گیرند
- رنگ ملحفه ها به گونه ای باشد که منجر به خیرگی چشم نشده و آرام بخش باشد
- رنگ ملحفه های این بخش متمایز از سایر بخشها انتخاب شود

# روشنایی اتاق عمل

■ روشنایی عمومی : لامپ مهتابی

■ روشنایی ناحیه عمل: لامپهای سقفی بدون سایه با قدرت ۱۰۰۰ لامپ در هر فوت مربع برای روشن کردن حفرات عمیق و باریک

■ روشنایی اقماری : برای تولید نور اضافه